

розрахувати інтегральний показник із залученням великої кількості фінансових індикаторів та їх селекцію. Метод логістичної регресії вирішує проблему зони невизначеності та рестриктивних обмежень, притаманних дискримінантному аналізу. Переваги логіт-моделі полягають у тому, що для її розробки потрібно дотримуватися меншого числа припущень. Практичне використання логіт-моделей рейтингової оцінки забезпечує достатньо високу якість фінансової діагностики та підвищує транспарентність прийняття фінансових рішень.

5. Ефективність методик фінансової діагностики залежить від рівня виконання функцій, які має виконувати діагностика. Економічність діагностики має забезпечуватися тим, що витрати на проведення рейтингової оцінки підприємств мають бути меншими, ніж економічний ефект від присвоєння рейтингу. Для кредиторів економічний ефект рейтингування позичальників полягає у зменшенні ризиків неповернення позик та в скороченні витрат на оцінку кредитоспроможності. Для компаній - об'єктів рейтингової оцінки економічний ефект обчислюється величиною зменшення вартості залученого капіталу. Замовлення рейтингової оцінки є виправданим лише для великих компаній, які мають значні обсяги потреби в капіталі. Для малих та середніх підприємств може застосовуватися внутрішнє рейтингування, яке здійснюється банком при кредитуванні.

6. Для визначення ефективності моделі фінансової діагностики та відповідних методик рекомендується використовувати інструментарій ROC-аналізу (оцінка рівня прогностичної здатності) та CAP-аналізу (оцінка профілю акумульованої точності). Методи можна використовувати також для визначення прогностичної здатності окремих кількісних чи якісних показників. Якість моделі фінансової діагностики значною мірою залежить від правильно підбраного порогового значення (лінії поділу груп підприємств). З цією метою слід розрахувати чутливість та специфічність моделі за кожного варіанту лінії поділу. Оптимальна межа поділу груп підприємств знаходиться в точці максимального співвідношення чутливості та специфічності (у розробленій моделі ця точка з коефіцієнтом ймовірності дефолту 0,4992, чутливістю 88% та специфічністю 90,3%). Оскільки ці значення збігаються з розрахованими, обрана в логіт-моделі лінія поділу є найбільш оптимальною.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи : [навч. посіб.] / С. М. Ілляшенко. — Суми : ВТД „Університетська книга”, 2003. — 278 с.
2. Манцуров І. Г. Статистика ринків : [підруч. для вищ. навч. закл.] / [І. Г. Манцуров, З. П. Бараник, А. В. Головач та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. І. Г. Манцура]. — К : КНЕУ, 2009. — 544 с.
3. Приймак С. Управління вартістю підприємства в системі контролінгу / С. Приймак, О. Терещенко // Ринок цінних паперів України. — 2007. — № 1—2. — С. 53—60.

УДК 681.03:004

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: АНАЛІЗ КАТЕГОРІАЛЬНО-ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ

Горященко Ю. Г., аспірант

Дніпропетровська державна фінансова академія

Проведено аналіз категоріально-понятійного апарату інформаційного забезпечення управлінської діяльності регіонального рівня і рівня підприємства.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, інформаційні ресурси, управлінська діяльність, управлінські рішення, автоматизовані системи управління, бази даних, інформаційна система.

Горященко Ю. Г. ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: АНАЛИЗ КАТЕГОРИАЛЬНО-ПОНЯТИЙНОГО АППАРАТА / Днепропетровская государственная финансовая академия, Украина

Проведен анализ категориально-понятийного аппарата информационного обеспечения управленческой деятельности регионального уровня и уровня предприятия.

Ключевые слова: информационное обеспечение, информационные ресурсы, управленческая деятельность, управленческие решения, автоматизированные системы управления, базы данных, информационная система.

Goryaschenko Y. G. THE INFORMATIVE PROVIDING OF ADMINISTRATIVE ACTIVITY: THE ANALYSIS OF CATEGORY-CONCEPT VEHICLE / Dnipropetrovsk state financial academy, Ukraine

The analysis of category-concept vehicle of the informative providing of administrative activity of regional level and level of enterprise is conducted.

Key words: informative providing, informative resources, administrative activity, administrative decisions, automated control the system, databases, informative system.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

На відміну від широкоживаного та сталого визначення "управлінська діяльність", поняття "інформаційне забезпечення" не є загальновизнаним та однозначним. Тим часом як ринкова економіка все більше набуває соціального та інформаційного характеру, "інформаційне забезпечення" до сьогодні не визначено як соціальне поняття. А тому категоріально-понятійний апарат "інформаційного забезпечення управлінської діяльності" потребує уточнення.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Критичний аналіз наукових праць останніх років показав, що вивчення проблем інформаційного забезпечення (ІЗ) на всіх рівнях управління становило інтереси багатьох вітчизняних і зарубіжних дослідників. При чому, умовно коло дослідників можна поділити на тих, хто розглядав цю категорію в суто технічному вимірі, і тих, хто досліджував її в соціальному аспекті. Серед перших – В. В. Годін, І. К. Корнєєв [1], Е. П. Голєнішев, І. В. Клименко [2], які досліджували інформаційні технології в управлінні. Велику увагу дослідники приділили основам автоматизованих систем управління, інформаційним мережам та моделюванню управління. М. Г. Чумаченко, М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток [3] розглядали цю категорію як "процес забезпечення інформацією, сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі в процесі її функціонування" [3, с. 142]; В. Б. Авер'янов – як "систему руху й перетворення інформації, включаючи класифікаційні переліки всіх даних, методи їх кодування, зберігання та передачі" [4].

Останні – здебільшого пов'язували дану категорію із державним та соціальним управлінням [5]. Серед них – М. П. Денисенко, Т. С. Голубєва, І. В. Колос – під ІЗ розуміють "сукупність даних, організацію їх введення, обробку, збереження і накопичення, пошук, а також поширення в межах компетенції зацікавленим особам у зручному для них вигляді" та В. Б. Авер'янов – "забезпечення системи управління сукупністю інформації" [4].

Серед другого напрямку ІЗ – досить великий перелік законодавчих та нормативних актів з врегулювання права громадян на доступ до інформації і обов'язків органів місцевого самоврядування та державної влади забезпечити це право (закони України: про інформацію, про звернення громадян, про державну таємницю, про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності тощо), а також з питань державного управління (укази Президента України: про концепцію державної регіональної політики, про відповідальність керівників місцевих органів виконавчої влади в забезпеченні реалізації державної політики щодо комплексного розвитку територій, концепція сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства тощо).

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ

Сьогодні все більше вчених проводять паралель між ІЗ та інформацією. Дехто з них розуміє під поняттям ІЗ задоволення потреби в інформації [6]. Інші науковці ототожнюють дане поняття з "інформаційними ресурсами". Так, наприклад, ІЗ оцінки фінансового стану ототожнюють з основними документами, у яких містяться дані оперативного, статистичного та бухгалтерського обліку [7]. Багато вчених розглядають цю категорію лише в синергетичній єдності з інформаційними технологіями. Отож, дане поняття може "згладитися" і зовсім невірно трактуватися вже в недалекому майбутньому.

З огляду на вищевикладене, ми пропонуємо розглянути категорію ІЗ як соціальну, технологічну та економічну категорію, що має вимір у часі та просторі, є ключовим елементом у системі інформаційно-аналітичного забезпечення управління будь-якого рівня. Гіпотетично вважаємо, що ІЗ базується на вхідній інформації, яка обробляється за допомогою взаємодоповнюючих та взаємозалежних показників, обов'язково включає в себе релевантні інформаційні ресурси, прямо або опосередковано продукує інформаційний продукт або послугу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Під інформаційним ресурсом тут розуміємо інформацію, яка не потребує опрацювання для того, щоб нею скористатися [8]. Сучасні інформаційні ресурси – це наукові теорії, патенти, відкриття, винаходи,

економіко-математичні моделі, проекти машин і технологічних процесів, дані про надра землі і води і т. ін. У практичній діяльності вони являють собою відомості, дані, оформлені таким чином, щоб забезпечувати зручність ухвалення рішень в області своєї цільової діяльності. Але ключовою вимогою і, в той же час, їх сутнісною характеристикою все ж таки є релевантність, своєчасність і повнота інформації. Адже навіть сьогодні справедливе твердження норвезьких учених К'єлла А. Нордстрема та Йонаса Ріддерстрале: "проблема більшості організацій – не в тому, що вони мало знають, а в тому, що вони не знають, що саме вони знають. Знання розкидані по всій організації, і нікому не відомо, скільки їх, як і куди вони переміщуються, де вони зберігаються і який насправді інтелектуальний потенціал компанії" [9].

Категоріально-понятійний апарат ІЗ управлінської діяльності дуже насичений переважно управлінськими термінами. Усі вони, як правило, є широкоживаними та однозначними, на відміну від поняття "ІЗ управлінської діяльності", що потребує уточнення, у тому числі на законодавчому рівні. Серед важливих понять – інформаційний фонд, аналітико-синтетичне опрацювання документів тощо.

Інформаційний фонд – це вітчизняна та зарубіжна інформаційна література, опис винаходів та патентів, стандарти, технічні умови та інші видання, опубліковані у відкритому друці, а також дуже цінні неопубліковані документи: інформаційні карти, науково-технічні звіти, вітчизняна документація на вироби та матеріали, номенклатура продукції, яку випускають, акти порівняння випробувань окремих агрегатів, супроводжуюча технічна документація для імпортного обладнання, рішення та акти для імпортних зразків, неопубліковані матеріали конференцій, семінарів, звіти про відрядження, дисертації, препринти тощо.

Аналітико-синтетичне опрацювання документів – це інформаційний процес, який включає бібліографічний опис, класифікацію, предметизацію, анотування, реферування, науковий переклад, складання оглядів. У результаті таких процесів скорочується кількість інформаційних матеріалів за рахунок застарілих, проводиться якісний відбір інформації, який включає тенденції розвитку науки та техніки, розробку нових гіпотез, практичних рекомендацій, висновків, прогнозів.

Інформаційне суспільство – суспільство, у якому виробництво і споживання інформації є найважливішим видом діяльності, а інформація вважається найбільш значущим ресурсом, який формує відносини між людьми в процесі діяльності. Сутність інформаційного суспільства значною мірою полягає також у стимулюванні державними органами формування нової інфраструктури для людей, що забезпечує ефективний розвиток електронно-цифрових (комп'ютерних) засобів масової телекомунікації, формування інформаційних ресурсів, підготовки інформаційних продуктів, надання інформаційних послуг, створення єдиного інформаційного простору країн, його інтеграції у світовий інформаційний простір.

Для формування сучасного категоріально-понятійного апарату ІЗ був застосований метод візуального уявлення списку категорій ("хмари тегів"). Відповідно до таблиці, найбільша кількість згадувань, пошуків та посилань в Інтернеті, періодичних виданнях та книгах поряд з категорією "ІЗ" в спеціальній сфері знаходились такі як: інформація, управління, дані; найменша кількість згадувань у визначеннях таких категорій, як безпека, споживачі, зацікавлені особи.

Дані таблиці 1 були згруповані за трьома напрямками [10]:

- 1) забезпечення фактичними даними управлінських структур;
- 2) використання інформаційних даних для автоматизованих систем управління;
- 3) використання інформації для забезпечення діяльності різних споживачів (організацій, вчених, художників, письменників, журналістів і т. д.).

Забезпечення інформацією управлінських структур (держави, корпорацій, організацій) проводиться, перш за все, за рахунок організацій, що спеціально займаються збором даних (наукові центри різного типу, державні органи статистики). Значну роль в ІЗ управлінських структур відіграють засоби масової інформації, які не тільки представляють великий масив інформації, але і формують на її основі громадську думку, що впливає на управлінські рішення.

Другим важливим напрямом ІЗ є формування інформаційних даних для автоматичної системи управління (АСУ). Інформація, що вводиться в систему АСУ є необхідним елементом всієї системи, без якої неможливе математичне, технічне, організаційно-правове її функціонування. Ця інформація, яка вводиться в систему, її передмашинна обробка – основа сучасних автоматизованих інформаційних систем. Схематично формування інформаційних даних на рівні підприємства можна зобразити на рис. 1.

Таблиця 1 – Визначення поняття "ІЗ" в управлінських аспектах

Управлінські аспекти [10]	Визначення, джерело	"Хмара тегів" (ключові слова у визначенні)
Забезпечення фактичними даними управлінських структур	сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення і форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі при її функціонуванні (ГОСТ 34.003-90) [11]	рішення, інформація
	масиви даних, аналізуючи які інвестор (приватна, юридична особа або держава) приймає рішення щодо інвестування [12]	дані, рішення
	інформаційне обслуговування управління [13]	управління
	заходи зі створення інформаційного середовища управління [1]	управління
	система одержання, оцінки, зберігання та переробки даних, яка спрямована на вироблення ефективних управлінських рішень [14]	дані, управлінські рішення
	сукупність дій з надання необхідної інформації для управлінської діяльності на основі певних процедур із заданою періодичністю [15]	інформація, управлінська діяльність
	сукупність вихідної інформації різного характеру, що призначена для прийняття рішень у сфері виробничого підприємництва [16]	інформація, прийняття рішень
	забезпечення системи управління сукупністю інформації [4]	система управління, інформація
	діяльність, що пов'язана із засобами збирання, реєстрації, передачі, зберігання, опрацювання та представлення інформації [2]	діяльність, інформація
	поєднання всієї використовуваної у ній [системі управління] інформації, специфічних засобів і методів її обробки, а також діяльності фахівців з її ефективного удосконалення та використання [2].	інформація, діяльність фахівців
	динамічна система одержання, оцінки, зберігання та переробки даних, створена з метою вироблення управлінських рішень [3, с. 142]	дані, управлінські рішення
	ІЗ оперативно-розшукової діяльності – циклічний процес пошуку, збору, опрацювання, переосмислення, зберігання, видачі інформації та її використання для прийняття оперативно-тактичних та інших рішень правоохоронних органів. [17, с. 40]	інформація, рішення
	сукупність інформаційних ресурсів, засобів, методів і технологій, що сприяє ефективному проведенню всього процесу управління, у тому числі розробці й реалізації управлінських рішень [18, с. 786]	управлінські рішення, інформаційні ресурси
Використання інформаційних даних для автоматизованих систем управління	забезпечення необхідною інформацією, організація банків даних [19]	інформація, банки даних
	процес задоволення потреб в інформації, що базується на застосуванні спеціальних засобів і методів її одержання, опрацювання, нагромадження і видачі в зручному для використання вигляді [20]	інформація, засоби одержання інформації
	інформація, необхідна для управління економічними процесами, яка знаходиться в базах даних інформаційних систем [21]	інформація, бази даних інформаційних систем
	використання інформаційних даних для автоматизованих систем управління [10]	автоматизовані системи управління
	сукупність єдиної системи класифікації й кодування інформації, уніфікованих систем документації, схем інформаційних потоків, що циркулюють в організації, а також методологія побудови баз даних [22]	інформаційні потоки, бази даних
	сукупність методів і засобів, які забезпечують функціонування інформаційних процесів [4]	інформаційні процеси
	охоплює систему руху й перетворення інформації, включаючи класифікаційні переліки всіх даних, методи їх кодування, зберігання та передачі [4]	дані, кодування, передача
	процес забезпечення інформацією, сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі у процесі її функціонування [3, с. 142]	інформація, інформаційна система
Використання інформації для забезпечення діяльності різних споживачів	сукупність даних, організація їх введення, обробка, збереження і накопичення, пошук, а також поширення в межах компетенції зацікавленим особам в зручному для них вигляді [5, с. 44].	дані, зацікавлені особи
	використання інформації для забезпечення діяльності різних споживачів (організацій, вчених, художників, письменників, журналістів і т.п.) [10]	інформація, споживачі
	основа фінансової складової безпеки [23]	безпека

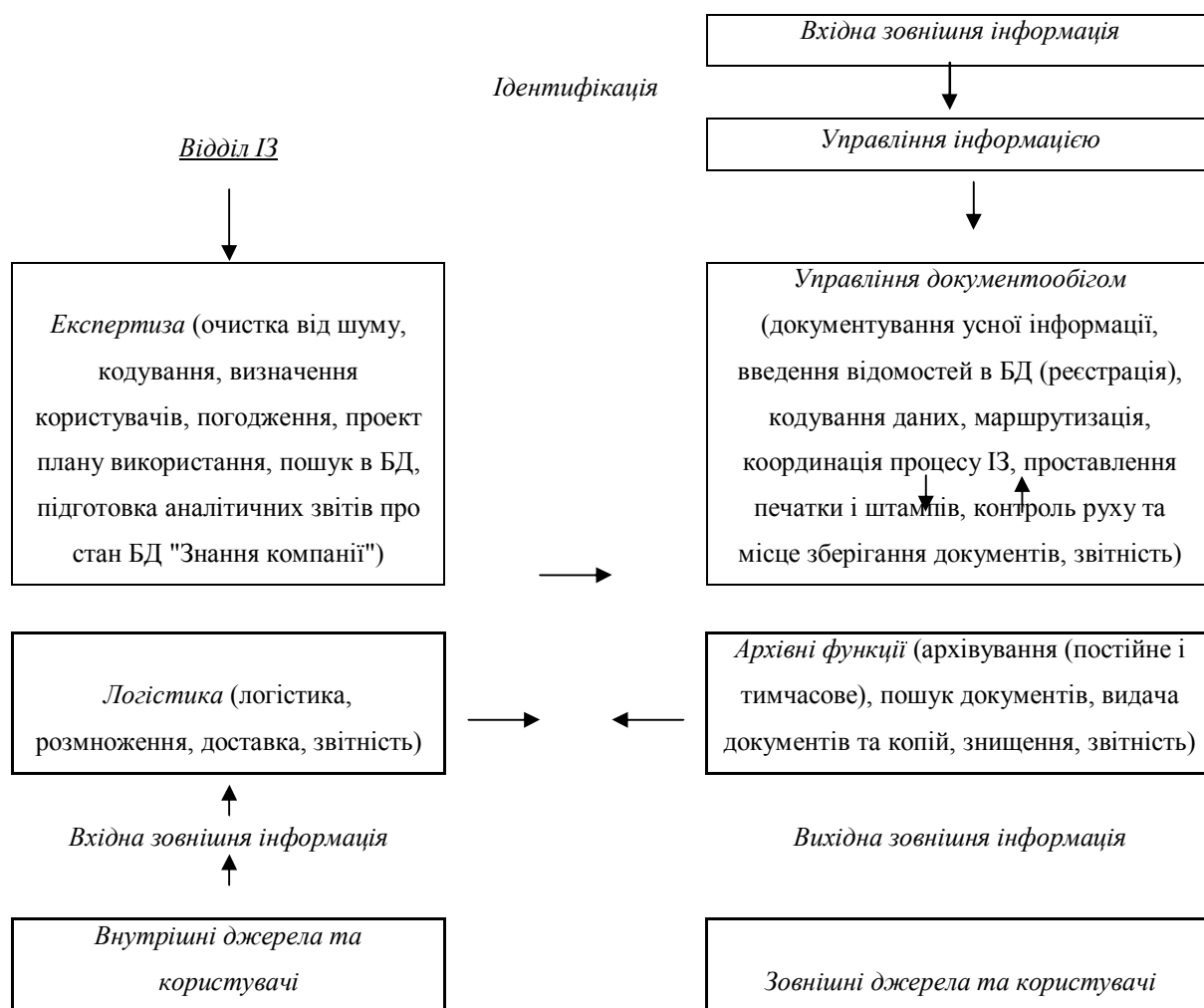

Рис. 1. Універсальна схема роботи відділу ІЗ

У функціональній схемі роботи відділу ІЗ наведений структурований процес проходження і обробки даних, що починається з моменту надходження інформаційного носія або усного повідомлення. Якщо повідомлення стандартне (це з'ясується в процесі ідентифікації документа), воно відразу поступає на реєстрацію. При цьому усна інформація проходить процедуру документування. Потім здійснюється реєстрація в базі даних (внесення записів і код, що характеризує документ і інформацію); маршрутизація (встановлення етапів і відповідальних за порядок роботи з документом згідно зі стандартами, що діють); координація порядку роботи відповідно до плану відділу оперативного управління і поточною ситуацією; контроль руху документів; складання регулярних і разових звітів за наслідками управління документообігом.

Нестандартний документ передається профільному експертові-аналітикові, який проводить з ним такі процедури:

- відокремлює змістовну частину від інформаційного шуму;
- здійснює семантичний аналіз і надає документові змістові коди;
- визначає потенційних користувачів;
- складає зразковий план роботи, тобто програму використання інформації, що міститься в документі; погоджує план з особами, що ухвалюють рішення;
- передає кодований документ для реєстрації і подальшого використання.

Крім того, експерт здійснює інтелектуальний пошук даних в базі знань компанії і в зовнішніх джерелах інформації, а також готує звіти по запитам користувачів, зокрема складає наочні і систематичні каталоги для пошуку інформації в базі знань компанії. Після реєстрації документ поміщається в тимчасовий або постійний архів. Тимчасовий архів створюється для документів, план роботи з якими остаточно не визначений. Копії документів з тимчасового архіву переміщуються до адресата згідно з планом маршрутизації і виконання. Копіювання, розмноження і доставку документів адресатові виконують експедитори. Внутрішні документи і їх проекти, що підлягають узгодженню або використанню,

реєструються так само, як і зовнішні. Після закінчення роботи документи передаються в архів для зберігання або знищення.

При цьому, штатна чисельність співробітників відділу інформаційного забезпечення визначається обсягом робіт, який, у свою чергу, залежить від технології обробки і інтенсивності потоку документів.

Третій напрям ІЗ пов'язаний із задоволенням інформаційних запитів споживачів найрізноманітнішого типу: організацій, установ, окремих осіб. У цьому випадку ІЗ виступають не тільки статистичні дані, дані соціологічних опитувань, дані архівів і інших офіційних установ, але і такі типи інформації, як книжкові і журнальні публікації, наукові звіти, дисертації тощо. Найбільш поширеною формою цього типу ІЗ є бібліотеки, а в сучасних умовах все більшого значення набувають служби і центри аналізу інформації.

Стосовно України як приклад можна привести реалізацію проекту "Зміцнення демократії участі шляхом поліпшення доступу до інформації" громадською організацією Фондом "Європа XXI" (2004 р.), проект "Мережа громадянської дії в Україні" за підтримки Інституту сталих спільнот (ISC/UCAN).

Найвпливовішими громадськими організаціями з "питань" інформаційної відкритості в Україні є: Український незалежний центр політичних досліджень ("Інформаційна відкритість органів державної влади"), Центр політико-правових реформ ("Доступ до інформації та електронне урядування"), Харківська правозахисна група, Інститут конкурентного суспільства, Фонд регіональних ініціатив тощо. Здебільшого, основним завданням всіх цих організацій є дослідження відповідності між "інформаційним попитом" з боку суспільства та "інформаційною пропозицією" з боку органів влади та державних структур [24]. У даному контексті йдеться про так зване партнерство між владою та громадськістю. Однак, для сталого економічного розвитку територій необхідна взаємодія всіх суспільних акторів – влади, суспільства та бізнесу. У контексті взаємодії бізнесу і суспільства доречно досліджувати зв'язки з громадськістю у сфері економіки та фінансів, паблік рілейшнз у комерційній діяльності тощо. Проте це є предметом подальших розвідок та досліджень.

Зупинимось на особливостях ІЗ управлінської діяльності органів влади. За [4] "у сучасних умовах від органів виконавчої влади потрібна точна реакція на соціальні і економічні зміни, аби забезпечити досягнення цілей, що поставлені перед країною. У зв'язку з цим управлінський апарат у своїй повсякденній діяльності має обов'язково враховувати потреби створення інформаційної системи управління. Цим терміном позначається такий комплекс процедур і методів, який спрямований на забезпечення керівництва системи управління інформацією, що необхідна для прийняття різноманітних рішень". Автор виділяє такі підходи до формування інформаційної системи управління:

орієнтація на реалізацію інформаційних потоків;

орієнтація на аналіз розподілу рішень і процесів їх прийняття, на побудову мережових моделей;

орієнтація на поділ інтегрованої інформаційної системи на ряд невеликих підсистем, кожна з яких зорієнтована на прийняття одного чи групи управлінських рішень.

Використання першого підходу пов'язане з удосконаленням внутрішніх взаємозв'язків між органами державного управління або з інтенсифікацією виконання окремих управлінських операцій. Завдання розробників такої інформаційної системи зводиться до виявлення найбільш трудомістких ділянок з точки зору збирання та обробки даних й до раціоналізації та автоматизації інформаційних процесів на цих ділянках. Цей принцип має назву "управління за допомогою систем" і містить у собі використання формалізованих методів та електронно-обчислюваної техніки в управлінні [4].

При другому підході здійснюється аналіз системи прийняття рішень задля допомоги державному органу краще зрозуміти його потреби або надати рекомендації для покращення порядку й способів прийняття рішень. Даний підхід базується на аналізі процесів прийняття рішень і на побудові мережових моделей, вузловими центрами яких є "центри прийняття рішень", тобто окремі керівники чи державні органи, відповідальні за прийняття остаточного рішення з того чи іншого питання. При цьому інформаційні потоки розглядаються лише як параметри системи, зміна яких дає змогу підвищити ефективність управління. Кожне рішення в таких мережах оцінюється з точки зору його внеску в процес досягнення загальних цілей, що поставлені перед системою управління [4].

За третього підходу (системно-інформаційного) "управлінська система являє собою сукупність людей, об'єднаних у процесі своєї творчої діяльності певними загальними цілями" [4]. Вивчаються насамперед не інформаційні потоки, а сукупність результатів дій людей, що створюють систему державного управління, співставляють результати з окремими рішеннями й лише від них переходять до потоків даних, що забезпечують прийняття рішень. На цьому етапі визначаються потреби в інформаційному забезпеченні прийняття рішень і виявляються джерела даних. У результаті найбільш раціонально зв'язуються джерела даних з центрами прийняття рішень.

ВИСНОВКИ

Усе сказане дає змогу констатувати наявність проблеми визначення змісту і структури ІЗ управлінської діяльності, його класифікації відповідно до сфери та напрямів використання, рівня управління та підходів при формуванні інформаційної системи.

На сьогодні дана категорія недостатньо соціалізована. Однак поступово це поняття має стати зрозумілим і загальноживаним для суспільства, адже за процесів розвитку інформаційного суспільства і соціально орієнтованого бізнесу, інформаційної відкритості органів державної влади, децентралізаційних перетворень на базі знань та вмінь, воно стає ключовим елементом у побудові інформаційної системи будь-якого рівня управління.

Категорію ІЗ пропонується розглядати як соціальну, технологічну і економічну категорію, що має вимір у часі та просторі та є ключовим елементом у системі інформаційно-аналітичного забезпечення управління будь-якого рівня.

У подальшому планується дослідити ІЗ соціальної сфери регіонів України: основні категорії і поняття, наявні соціально-інформаційні потоки та нагальні проблеми в регіонах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Годин В. В. Информационное обеспечение управленческой деятельности: учеб. / В. В. Годин, И. К. Корнеев. — М. : Мастерство. Высшая школа, 2001. — 240 с.
2. Голенищев Э. П. Информационное обеспечение систем управления / Э. П. Голенищев, И. В. Клименко. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2003. — 352 с.
3. Економічний аналіз: навч. посіб. / [Болюх М. А., Бурчевський В. З., Горбаток М. І. та ін.] ; за ред. М. Г. Чумаченка. — К. : КНЕУ, 2001. — 540 с.
4. Авер'янов В. Б. Державне управління в Україні : навч. посіб. / В. Б. Авер'янов. — К. : Юніверс, 1999. — 432 с.
5. Денисенко М. П. Інформаційне забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства / М. П. Денисенко, Т. С. Голубева, І. В. Колос // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". — 2009. — № 647. — С. 43—49.
6. Симоненко Т. В. Інформаційне забезпечення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні / Т. В. Симоненко // Бібл. вісн. — 2003. — № 5. — С. 20—22.
7. Фінанси підприємств : підруч. / [Поддєрьогін А. М., Буряк Л. Д., Нам Г. Г. та ін.] ; за ред. А. М. Поддєрьогіна. — К. : КНЕУ, 2000. — 460 с.
8. Інформаційна безпека України: сутність та проблеми : (матеріали круглого столу) [Електронний ресурс] / А. В. Анісімов, Г. П. Стежка, В. Я. Рубан та ін. — Режим доступу : http://www.niurr.gov.ua/ukr/publishing/panorama3_4/kr_stil_a.htm#1.
9. Нордстрем К. А. Бизнес в стиле фанк. Капитал пляшет под дудку таланта / К. А. Нордстрем, Й. Риддерстрале. — СПб. : Стокгольмская школа экономики в Санкт-Петербурге. — 2003. — 280 с.
10. Экономический словарь [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://abc.informbureau.com/html/eioidiaoeiiaaiaiaia.html>.
11. Аншина М. Проблемы стандартизации и проектной деятельности в области ИТ [Электронный ресурс] / М. Аншина, В. Бузмаков // Интернет-журнал "Корпоративные системы". — 2007. — № 1. — Режим доступа к журн. : http://www.cfin.ru/itm/standards/st_troubles.shtml.
12. Товкес Е. Н. Система інформаційного забезпечення інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / Е. Н. Товкес. — Режим доступу : http://www.library.ukma.kiev.ua/eib/NZ/NZV19_2001_economy/13_tovkes_en.pdf.
13. Сухарева Л. А. Контроллинг – основа управления бизнесом / Л. А. Сухарева, С. Н. Петренко. — К. : Эльга, Ника-Центр, 2002. — 208 с.
14. Мельник О. Г. Інформаційне забезпечення полікритеріальної діагностики діяльності підприємства / О. Г. Мельник // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". — 2009. — № 640. — С. 327—332.
15. Балабанова Л. В. Информационное обеспечение обоснования управленческих решений в условиях маркетинговой ориентации предприятия : монография / Л. В. Балабанова, Т. И. Алачева. — Донецк : ДонГУЭТ им. М. Туган-Барановского, 2003. — 143 с.

16. Інформаційне забезпечення діяльності фірми [Електронний ресурс] / Сайт «Українські реферати». — Режим доступу : <http://www.refine.org.ua/pageid-1706-1.html>.
17. Овчинский А. С. Оперативно-розыскная информация / А. С. Овчинский, С. С. Овчинский. — М. : ИНФРА-М, 2000. — 367 с.
18. Черваньов Д. М. Менеджмент: терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації [кейси], проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт : підруч. / Д. М. Черваньов. — К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2001. — 853 с.
19. Універсальний тлумачний словник української мови [Електронний ресурс] / Словник net. — Режим доступу : <http://www.slovnyk.net/about/>.
20. Бондаренко Є. Д. Особливості інформаційного забезпечення торговельного підприємства [Електронний ресурс] / Є. Д. Бондаренко // Матеріали V Всеукр. наук.-практ. інт.-конф. — Режим доступу : <http://www.intkonf.org>.
21. Современный экономический словарь [Электронный ресурс] / Библиотека Воеводина. — Режим доступу : <http://www.enbv.narod.ru>.
22. Информационные технологии [Электронный ресурс] / Сайт СТИ НИЯУ МИФИ. — Режим доступа : http://www.ssti.ru/kpi/informatika/Content/biblio/b1/inform_man/gl_3_2.htm.
23. Герасименко О. Інформаційна безпека торговців цінними паперами / О. Герасименко // Економіка. Фінанси. Право. — 2010. — № 1. — С. 18—21.
24. Громадяни у пошуках інформації : управлінські реалії / [упоряд.: І. Підлуська, С. Горобчишина]. — К. : Агентство "Україна", 2005. — 180 с.

УДК 336.71:65.012.32

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕНТНИМИ РИЗИКАМИ В БАНКАХ

Комар О. Ю., студент-магістр, Подчесова В. Ю., к.е.н., старший викладач

Харківський інститут банківської справи Університету банківської справи НБУ (м. Київ)

У статті розглядаються теоретичні та практичні аспекти управління процентними ризиками в банках. Досліджено сучасні методи аналізу та управління процентними ризиками, а саме ризиком зміни вартості ресурсів, ризиком зміни кривої доходності, базисним ризиком та ризиком права вибору. Також проаналізовано основні напрямки управління процентними ризиками в банках. Запропоновано підходи щодо вдосконалення управління процентними ризиками.

Ключові слова: процентні ризики, метод дюрацій, метод гепу, хеджування, трансфертне ціноутворення.

Комарь О. Ю., Подчесова В. Ю. ОСОБЕННОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНЫМИ РИСКАМИ В БАНКАХ / Харьковский институт банковского дела Университета банковского дела НБУ (г. Киев), Украина

В статье рассматриваются теоретические и практические аспекты управления процентными рисками в банках. Исследованы современные методы анализа и управления процентными рисками, а именно риском изменения стоимости ресурсов, риском изменения кривой доходности, базисным риском и риском права выбора. Также проанализированы основные направления управления процентными рисками в банках. Предложены подходы относительно усовершенствования управления процентными рисками.

Ключевые слова: процентные риски, метод дюраций, метод гепу, хеджирование, трансфертное ценообразование.

Komar O. U., Podchesova V. U. THE PECULIARITY OF PERCENTAGE RISKS MANAGEMENT IN THE BANKS / Kharkiv institute of banking of the University of banking, Ukraine

In article to consider the theoretical and practical aspects of percentage risks management in the banks. Investigate the modern methods of analysis and percentage risks management namely the risk of change by cost resources, the risk of change by curve yield, pivotal risk and the risk by right of choice. Also to examine the basic direction of percentage risks management in the banks. To propose the method's about improvement of percentage risks management.

Key words: the percent risks, the method of duration, gap-method, hedging, transfer pricing.